

RAPPPORT

Ett Sverige som växer – i en värld som krymper

Program för jobb och tillväxt
Antaget av Folkpartiet liberalernas partiråd 30 maj 2010

ETT VÄXANDE SVERIGE.....	3
DAGS ATT LYFTA BLICKEN.....	3
VÄRLDEN KRYMPER – MÖJLIGHETERNA OCH UTMANINGARNA ÖKAR	3
SVERIGE – DET HANDLAR OM JOBBEN.....	5
ETT SVERIGE DÄR UNGA HAR ETT JOBB ATT GÅ TILL.....	5
INFÖR LÄRLINGSJOBB OCKSÅ UTANFÖR SKOLVÄSENDET	6
NEJ TILL UNGDOMSSKATT	7
SNABBA ÅTGÄRDER FÖR ATT UNGA SKA FÅ JOBB.....	8
SVERIGE – HÄR FÅR INVANDRARE JOBB	8
INGET SOCIALBIDRAG UTAN MOTPRESTATION.....	9
DET SKA LÖNA SIG ATT ARBETA – ÄVEN FÖR SOCIALBIDRAGSTAGAREN	11
ETT SVERIGE DÄR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNINGAR HAR JOBB.....	11
SVERIGE – HÄR TAS ÄVEN ÄLDRES KUNNANDE TILL VARA.....	12
SVERIGE – HÄR FINNS DET TRYGGHET I OMSTÄLLNINGEN	13
INFÖR EN ALLMÄN ARBETSLÖSHETSFÖRSÄKRING	13
SVERIGE – FRAMTIDEN BÖRJAR I KLASSRUMMET.....	14
ETT SVERIGE MED BÄTTRE LÄRARE	14
MER KUNSKAP I SKOLAN.....	14
EN TRYGG OCH JÄMSTÄLLD SKOLA	15
SVERIGE – ETT SKATTEPARADIS FÖR KUNSKAP	16
INFÖR EN SKATTERABATT FÖR FORSKNING OCH UTVECKLING	16
INFÖR ETT RISKKAPITALAVDRAG	17
FÖRENKLA EXPERTSKATTEN	17
ÅTERINFÖR HÄLFTEN KVAR - TA BORT VÄRNSKATTEN.....	17
AVSKAFFA FRIBELOPPET.....	18
SVERIGE – HÄR KAN FÖRETAG VÄXA.....	19
MODERNISERA ARBETSRÄTTEN - SE ÖVER TURORDNINGSREGLERNA	19
MINDRE KRÅNGEL OCH LÄGRE ARBETSGIVARAVGIFTER.....	20
BÄTTRE KONKURRENS	21
SVERIGE – JÄMSTÄLLDHET GER VÄXTKRAFT	22
DELAT ANSVAR FÖR BARNEN	22
JÄMSTÄLLDHETSPERSPEKTIV I INTEGRATIONSPOLITIKEN	23
JÄMSTÄLLDHETSMÄRKNING AV ARBETSGIVARE.....	23
DUKTIGA KVINNOR SKA INTE KVOTERAS BORT	23
FLER FÖRETAGARE I KVINNODOMINERADE SEKTORER	24
SVERIGE – VI SAMARBETAR OCH HANDLAR MED VÄRLDEN	25
NÄR EUROPA PRÖVAS ÄR FOLKPARTIETS STÖD FÖR SAMARBETE STARKT	25
SVERIGE – HÄR KLARAR VI BÅDE BASINDUSTRI OCH KLIMAT	27
UTVECKLA KÄRNKRAFTEN – FÖR BASINDUSTRINS OCH KLIMATETS SKULL.....	27
MILJÖ OCH KLIMATARBETE GER TILLVÄXT	27
INFRASTRUKTUR FÖR TILLVÄXT OCH KLIMAT	28
KLIMATBILSPREMIE GYNNAR KLIMATSMARTA TRANSPORTER	28

Ett växande Sverige

Vi gillar tillväxt. Det finns de som ifrågasätter tillväxt som sådan. Det gör inte vi – tvärtom. När ekonomin växer skapar det möjligheter för människor. Fler får mer makt över sin vardag och utrymme finns för att öka tryggheten.

Det är bara i ett växande Sverige som alla människor kan ha ett jobb att gå till och en egen lön att leva på. Tillväxt är också förutsättningen för att vi ska kunna stärka välfärden – för att äldre som behöver hjälp ska få en värdig sista tid i livet och för att sjukvården och skolan ska hålla god kvalitet. Den motsättning mellan miljö och tillväxt som ofta påstås finnas existerar inte heller. Ska vi klara att möta klimathotet och rädda havsmiljön krävs ekonomisk utveckling, ny kunskap och nya tekniska landvinningar. En hållbar ekonomisk tillväxt bygger på förbättrad teknik, ökad effektivitet och därmed också minskad resursförbrukning.

I ett land som inte växer, där idéer inte blir företag och där företagare inte vågar anställa är det de med minst marginaler som drabbas hårdast.

Dags att lyfta blicken

De senaste åren har politiken av naturliga skäl mest handlat om krishantering. Den djupaste internationella krisen sedan 1930-talet har självfallet påverkat Sverige. Men vi kan konstatera att Alliansregeringen fört en kraftfull ekonomisk politik för att dämpa krisens verkningar och samtidigt tagit ansvar för de offentliga finanserna. Det gör att Sverige – till skillnad mot andra länder – har kunnat möta nedgången utan nedskärningar i välfärden eller höjda skatter. EU-kommissionen spår att Sveriges budgetunderskott år 2010 blir cirka två procent av BNP, vilket är lägst av samtliga EU-länder. Det genomsnittliga budgetunderskottet i EU beräknas hamna på över sju procent.

Men samtidigt som vi ska värna statsfinanserna och fortsätta med en ansvarsfull krishantering får vi inte fastna i att bara möta de kortsiktiga effekterna av krisen. Nu är det dags att lyfta blicken och fundera på vilken politik som krävs för att Sverige fortsatt ska vara ett växande land i en allt mer globaliserad värld.

Världen krymper – möjligheterna och utmaningarna ökar

Globalisering är i grunden något positivt. När människor reser till varandras länder och handlar med varandra minskar risken för konflikter. När vi genom fri handel drar nytta av varandras kunskaper och förmågor kan också alla bli vinnare.

Men självklart innebär också global konkurrens utmaningar. Jobb som tidigare utförts i Sverige har flyttat till andra länder. Varvs- och textilindustrin försvann i princip från Sverige när andra länder kunde göra båtar och kläder till mer konkurrenskraftiga priser än vad vi kunde i Landskrona och Borås. Men Sverige har klarat det omvandlingstryck som vi varit utsatta för. Vi har lyckats utveckla vårt kunnande och fortsatt hävda oss i en tilltagande internationell konkurrens. Och vi ska påminna oss om att Sverige, som ett litet exportberoende land, drar stor nytta av fri handel och samarbete mellan länder. Vi har hävdat oss väl i den globala konkurrensen.

På senare år har globaliseringen tilltagit allt mer. Det går inte att överskatta Internets betydelse för kommunikation mellan människor. Röntgenbilder som tas av en läkare i USA

kan skickas till Indien för att över natten analyseras av en indisk läkare så att den amerikanska patienten har ett svar på morgonen. Högkvalificerade arbeten utförs nu i länder som för ett par decennier var fast i djup fattigdom.

Om Sverige ska bli en vinnare i den globala konkurrensen måste vi också odla kreativiteten. Vi ska konkurrera med kunskap och kreativitet, inte med låga löner. Kulturella uttryck kan i sig bli viktiga export- och tillväxtprodukter. Men kulturen kan också på andra sätt förbättra näringslivsklimatet och den svenska konkurrenskraften.

Som regeringens Globaliseringsråd påpekar kommer den globala konkurrensen fortsätta att öka när världshandeln åter tar fart. Sverige har hittills kunnat dra nytta av globaliseringen. Nya marknader har öppnats och vår kunskapsintensiva industri har kunnat flytta tillverkning till länder med lägre kostnad. Samtidigt har vi i hög grad lyckats behålla ledning, forskning och utveckling, produktutveckling och andra kunskapsintensiva funktioner på hemmaplan.

Men den ordningen är inte för evigt given. I takt med att länder som tidigare saknade erfarenhet av forskning och företagsledning nu bygger upp den kompetensen skärps också konkurrensen. Trycket att flytta även mer kunskapsintensiv verksamhet till länder som Kina och Indien ökar. Sverige behöver en politik som kan möta de utmaningar globaliseringen långsiktigt ställer oss inför.

Vi får därför inte fastna i att bara förvalta och ta ansvar – vi måste också ha en tydlig idé om hur Sverige ska kunna växa i en värld som krymper. I denna rapport för ett växande Sverige lyfter vi därför fram ett antal förslag på åtgärder som behöver genomföras under nästa mandatperiod.

Sverige – det handlar om jobben

För människors självkänsla och makt över vardagen är det centralt att ha ett arbete att gå till, en egen lön att betala sina räkningar med. Kort sagt att få vara behövd. Det är också avgörande för välståndet i vårt land är att fler kommer i arbete.

Vi har en särskild utmaning i att Sverige har en internationellt sett hög ungdomsarbetslöshet. När arbetslösheten stiger riskerar det att leda till att en del unga aldrig får in en fot på arbetsmarknaden. En viktig förklaring är att alltför många hoppar av gymnasiet. En annan är den sammanpressade lönestrukturen i Sverige som gör det relativt dyrt att anställa oerfarna ungdomar. En tredje är att de svenska arbetsmarknadsreglerna leder till att ungdomar, med kort anställningstid, är de som först får lämna sina arbeten vid personalneddragningar.

Likaså är situationen för invandrare problematisk på arbetsmarknaden. Det tar alldeles för lång tid för en människa som flytt till Sverige att komma i sysselsättning. Alltför många fastnar i passivitet och utanförskap. Nycklarna till en lyckad integration är jobb och kunskaper i svenska språket.

Utgångspunkten för vår arbetsmarknadspolitik är att alla kan bidra. Arbetsmarknaden måste fungera så att även lågutbildade och äldre kan finna egen försörjning. Äldre måste ha möjlighet att vara kvar i jobb. Även personer med funktionsnedsättningar kan komma i arbete. Det är ett mänskligt slöseri att slarva bort kompetens hos människor som handikappas på grund av arbetsmarknadens bristande tillgänglighet.

Folkpartiet liberalerna har allt sedan partiet bildades varit ledande i arbetet för jämställdhet mellan kvinnor och män. Det liberala jämställdhetsarbetet handlar alltså om att människor ska bedömas som individer – det är en fråga om livschanser och rättvisa. Vi ger oss inte förrän den dag kvinnor och män bedöms efter vad de gör och efter sin kompetens och inte efter kön.

En huvudfråga är självklart att skapa möjligheter för att öka kvinnors deltagande på arbetsmarknaden. Sverige ligger här väl framme jämfört med andra länder men även vi har mer att göra. Det finns rader av studier som visar betydelsen ur tillväxtpunkt av att kvinnor arbetar mer. De kvinnor som ofrivilligt arbetar deltid är ett problem och det är därför glädjande att kvinnor som gått från deltid till heltid under alliansregeringens tid vid makten ökat.

Ett Sverige där unga har ett jobb att gå till

Sverige har sedan början av 2000-talet haft högre arbetslöshet bland ungdomar än de flesta andra EU-länder. Den senaste lågkonjunkturen har också drabbat ungdomar hårdare än andra. I mars 2010 var arbetslösheten bland personer under 26 år drygt tre gånger högre än arbetslösheten i hela befolkningen (28,0 procent jämfört med 8,7 procent).

Den höga ungdomsarbetslösheten är allvarlig även om siffrorna ska tolkas nyanserat. Mer än hälften av de arbetslösa ungdomarna studerar på heltid samtidigt som de söker ett arbete. Ungdomar har också mycket kortare tid i arbetslöshet än andra. Varannan ung person som är arbetslös är det under en kortare tid än tre månader. Bara var sjätte arbetslös ungdom har varit arbetslös längre än sex månader. Bland samtliga arbetslösa har var tredje varit utan arbete längre än sex månader. Däremot har många ungdomar återkommande korta perioder av arbetslöshet som kan vara under flera år innan de lyckats få fotfäste på arbetsmarknaden.

Det finns dock en grupp ungdomar som hamnat i långvarig arbetslöshet. Ungefär en tredjedel av 20-åringarna har inte godkända gymnasiebetyg. De har hoppat av gymnasiet, slutfört gymnasiet utan godkända slutbetyg eller i vissa fall aldrig ens påbörjat gymnasiet. Denna grupp har under en längre tid haft svårt att komma in på arbetsmarknaden och under lågkonjunkturen har deras situation blivit ännu svårare. Bland dem finns en grupp med ännu svårare problem – arbetslösa ungdomar som inte ens söker arbete och därför inte finns med i arbetslöshetsstatistiken. År 2002 uppskattades att det fanns mellan 25 000 och 30 000 ungdomar som varken studerade, arbetade eller sökte arbete. Hur många de är i dag är osäkert.

Helt centralt för att unga ska komma in på arbetsmarknaden är fortsatt fokus på kunskap i skolan och den uppvärdering av yrkesutbildningarna som nu sker. Den reformering av svensk grund- och gymnasieskola som Folkpartiet genomför kommer att göra framtidens unga bättre rustade. Men omläggningen av skolan tar av naturliga skäl tid. De satsningar som nu görs för att dagens sjuåringar ska lära sig läsa och skriva innebär att fler går ut gymnasiet bättre rustade först om tio år. Kunskapslinjen i skolan behöver kompletteras med åtgärder för att se till att dagens unga vuxna kan komma i arbete.

Inför lärlingsjobb också utanför skolväsendet

- Det gymnasiala lärlingssystem som är under uppbyggnad ska kompletteras med en möjlighet för unga upp till och med 23 år, som lär sig ett yrke på en arbetsplats, att få lärlingsanställningar utan att vara elev på en skola.
- En särskild anställningsform för lärlingar ska införas. Den som anställs som lärling får en särskild lärlingslön och särskilda anställningsvillkor.
- Lärlingsjobben ska växa fram genom branschöverenskommelser mellan arbetsmarknadens parter och vara anpassade efter behoven i respektive bransch.
- Lärlingsjobb ska kunna finnas i både offentlig och privat sektor. Exempelvis skulle lärlingsjobb kunna öppna en ny möjlighet för unga vuxna att söka sig till yrken som omvårdnadspersonal, såsom vårdbiträde eller undersköterska. Folkpartiet kommer att ta initiativ i Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) till sådana lärlingsjobb.

Lärlingsjobb är vanliga i Tyskland och Danmark och det är en av huvudförklaringarna till att dessa länder har lägre ungdomsarbetslöshet än Sverige. Erfarenheten visar att eleverna i lärlingsutbildningar i hög utsträckning får reguljära anställningar när utbildningen är klar. Ett lärlingssystem är därför något som gynnar både individen, som får användbara kunskaper och ett jobb, och arbetsgivare som får anställda med rätt kompetens.

I Danmark är lärlingsjobb en viktig del av den ”danska modellen” med låga trösklar in på arbetsmarknaden. Arbetsgivaren avlönar lärlingen för hans arbete. Arbetsgivaren får dock ersättning från staten för den del av tiden som eleven tillbringar på skolan. Lärlingslönerna bestäms i kollektivavtal och särskilda anställningsvillkor råder. De första tre månaderna är en provperiod och därefter träder den ordinarie anställningstryggheten in. Lärlingslönerna ligger på runt halva ordinarie lönenivån, med viss variation mellan branscher.

Den danska modellen innebär att lärlingsanställningarna är ett resultat av ett trepartssamarbete mellan staten, fack och arbetsgivare. Staten betalar en viss ersättning till de arbetsgivare som tar emot lärlingar och staten tillhandahåller även de utbildningsmoment som ingår i lärlingsutbildningen. Fack och arbetsgivare i sin tur tar initiativ till vilka utbildningar som behövs och är med och avgör villkoren för lärlingarna.

De goda erfarenheterna från Danmark och Tyskland ligger bakom regeringens satsning på lärlingsutbildningar inom den nya gymnasieskolan. I höst kommer sammantaget ca 9 000 ungdomar ha påbörjat en gymnasial lärlingsutbildning. På regeringens uppdrag har LO:s näringslivspolitiska chef Irene Wennemo genomfört en statlig utredning som nyligen föreslagit en ny form av tidsbegränsad anställning för gymnasieelever i lärlingsutbildning (SOU 2010:19).

Men lärlingsanställningar behövs även efter gymnasieåldern. Lärlingsmodellen ska inte bara vara öppen för elever i gymnasiet, utan ska också vara en möjlighet för unga vuxna som lämnat gymnasiet och vill skaffa sig yrkeskompetens. Vi vill därför införa lärlingsjobb för unga vuxna utanför gymnasieskolan.

De förslag som redovisas i utredningen om gymnasial lärlingsutbildning borde till stora delar kunna tillämpas också på detta utvecklade lärlingsystem utanför gymnasiet. Det gäller till exempel förslaget att införa en särskild anställningsform och att tillsätta nationella programråd, i vilka arbetslivets företrädare medverkar, för att dra upp programspecifika riktlinjer för lärlingsutbildningen.

För att möjliggöra lärlingsanställningar även utanför gymnasiet ska en tidsbegränsad anställningsform införas för lärlingar med särskilda anställningsvillkor. Lärlingsanställning ska kunna ges till unga människor upp till och med 23 år för att dessa ska kunna komma in på arbetsmarknaden. Lärlingsjobben ska växa fram genom branschöverenskommelser mellan arbetsmarknadens parter och vara anpassade efter behoven i respektive bransch.

Ett krav för att en lärlingsanställning ska kunna ske ska vara att den innehåller något utbildningsmoment. I vissa fall kan utbildningsmomentet ske i det reguljära skolsystemet men i andra fall kommer det vara parterna som tar fram och ansvarar för innehållet i utbildningsdelen av lärlingsjobben.

En lärlingsanställning kommer, precis som i Danmark, kunna innebära en lägre lön än ingångslönerna på arbetsmarknaden. Det gör att införandet av lärlingsanställningar kan öka lönespridningen på arbetsmarknaden vilket är avgörande för att unga människor ska kunna få ett arbete. Det är alltid bättre att ha ett jobb med lägre lön och samtidigt lära sig ett yrke än att fastna i socialbidragsberoende.

Lärlingsjobb ska kunna finnas i både offentlig och privat sektor. Exempelvis skulle lärlingsjobb kunna öppna en ny möjlighet för unga vuxna att söka sig till yrken som omvårdnadspersonal, såsom vårdbiträde eller undersköterska. Folkpartiet kommer att ta initiativ i Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) till sådana lärlingsjobb.

Nej till ungdomsskatt

- Behåll den lägre arbetsgivaravgiften för alla anställda som är under 26 år. Vänsterblockets förslag om fördubblad arbetsgivaravgift för unga skulle allvarligt försvåra ungas möjlighet att konkurrera på arbetsmarknaden.

Alliansregeringen har infört en lägre arbetsgivaravgift för att anställa unga under 26 år. Grundtanken är enkel – genom att minska kostnaden för att anställa unga blir det lättare för en arbetsgivare att ta steget att anställa en ung människa. Vänsterblocket föreslår nu att arbetsgivaravgiften för att anställa unga ska dubblas. De vill höja skatterna för att anställa unga netto med nästan 10 miljarder kr. En huvudfråga när det gäller att få in unga på

arbetsmarknaden blir därför att ta debatten för att skatten inte ska öka på att ha unga människor anställda.

Snabba åtgärder för att unga ska få jobb

- Ungdomar som söker sig till Arbetsförmedlingen måste snabbt få det stöd som de behöver, och när bedömningen görs att det finns behov av att sätta in en åtgärd ska den ges snabbt. Ju snabbare en ung person får vägledning av en jobbcoach desto bättre.

Ungdomar som söker sig till Arbetsförmedlingen måste snabbt få det stöd som de behöver. Ju snabbare en ung person får vägledning av en jobbcoach desto bättre och när bedömningen görs att det finns behov av att sätta in en åtgärd ska den ges snabbt. Däremot bör Arbetsförmedlingen vara försiktig med att sätta in ungdomar som varit arbetslösa en kort tid i åtgärdsprogram som försvårar deras möjlighet att snabbt få jobb.

Sverige – här får invandrare jobb

- Inför lokala mikrokreditgivningskontor i utanförskapsområden. Tillväxtverket och Almi fördelar mikrokrediter, vi vill att de upprättar kontor i utsatta områden för att underlätta kontakt med boende i dessa områden,
- Utveckla mentorskap för snabb kontakt med arbetsmarknaden. Utrikes födda som bott i Sverige länge, branschorganisationer och det civila samhället kan vara viktiga nätverk för nyanlända.
- Det ska fortsatt vara billigt att anställa dem som befinner sig längst från arbetsmarknaden genom särskilt låga arbetsgivaravgifter exempelvis för nyanlända invandrare.

Mediantiden från uppehållstillstånd till arbete är sju år. Det är arvet från den förra socialdemokratiska regeringen. Sju år, det är 2 555 dagar. För den nyanlände innebär det 2555 dagar utanför, understimulerad och förvägrad att förverkliga sig själv genom arbete. För samhället innebär det 2 555 dagar av utbetalade bidrag och förlorade skatteintäkter. Resultatet av den socialdemokratiska integrationspolitiken är en situation där alla är förlorare.

Det är vår övertygelse att de allra flesta människor vill och kan försörja sig själva. Det är också utifrån de grundvalarna våra välfärdssystem är uppbyggda. Genom att fler är med och bidrar till vår gemensamma välfärd blir det mer för alla att dela på. Det är så vi rustar Sverige för framtiden och skapar möjlighet och förutsättningar för alla som kan och vill arbeta och försörja sig själva att också göra så.

Vi vill sätta upp en tydlig målsättning för nästa mandatperiod och det är att mediantiden för att komma från uppehållstillstånd till arbete ska minska från sju till tre år för nyanlända. Förutsättningen för att lyckas är ett nytt mottagningssystem, växande företag och att det fortsatt ska löna sig att arbeta och vara billigt och enkelt att anställa. Kort sagt, vi behöver en mer dynamisk arbetsmarknad som vi lägger förslag om i denna rapport för ett växande Sverige.

För att öka integrationen och vägen till arbete och studier bör kommunerna erbjuda nyanlända heldagsverksamhet i form av samhällsinformation, språkstudier och praktik. Men det räcker inte med att fokusera på dem som nu kommer till Sverige. Alldeles för många av dem som flytt eller invandrat till Sverige, som drabbats av den tidigare förda politiken, har fastnat i

utanförskap. En akut fråga handlar om hur vi ska se till att de som i dag är fast i utanförskap ska kunna komma i arbete.

Mycket behöver göras. Vi behöver frigöra den kraft och kreativitet som finns i utanförskapsområden. Ett problem är att människor i dessa områden som vill förverkliga en idé genom att starta företag inte sällan stoppas för att det är omöjligt att få lån. Tillväxtverket och Almi, som fördelar mikrokrediter, bör därför etablera kontor i utanförskapsområden för att öka möjligheterna för företagsamma människor att starta företag.

Nätverken in till arbetsmarknaden behöver också stärkas. Av naturliga skäl saknar den som flytt eller invandrat till vårt land starka nätverk. Mentorsprogram behöver därför utvecklas för att skapa möjligheter till snabbare kontakt med arbetsmarknaden.

Centralt är också att behålla de nystartsjobb och instegsjobb som innebär att det är billigare att anställa människor som har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden, exempelvis nyanlända invandrare och långtidsarbetslösa. På samma sätt har vi redan infört en möjlighet för förtidspensionärer att arbeta i viss omfattning utan att det minskar förtidspensionen.

Ett system som är särskilt viktigt för utrikes födda att se över är regelverket kring försörjningsstöd. Försörjningsstödet, tidigare socialbidragen, har egentligen aldrig varit tänkta för dem som är arbetsökande utan tanken med försörjningsstödet har ju varit att det ska vara samhällets yttersta skyddsnät. Genom att alltför många som flytt eller invandrat till Sverige aldrig kommit in på arbetsmarknaden på allvar har de inte heller kvalificerat in sig i trygghetssystemen utan fastnat i socialbidragsberoende. Avgörande för att bryta utanförskapet är därför att se till att försörjningsstödet öppnar möjligheter för en tydlig arbetslinje.

Inget socialbidrag utan motprestation

- Avskaffa begränsningen om särskilda skäl för att kräva motprestation av personer som får socialbidrag och som är äldre än 25 år.
- Ändra socialtjänstlagen så att alla kommuner ska ställa krav på motprestation för arbetslösa personer som uppstår ekonomiskt bistånd.
- Inför en omstartaktivitet på halvtid, fem dagar i veckan. Resten av tiden används till att söka arbete. Deltagande ska vara ett krav för att få socialbidrag för personer som står till arbetsmarknadens förfogande.

Försörjningsstödet är samhällets yttersta skyddsnät. Det finns till för att människor som inte kvalificerat sig till trygghetssystemen ska kunna ha en grundläggande levnadsnivå. Många som söker försörjningsstöd tillhör samhällets allra mest sköra och utsatta.

Socialbidraget och dess regelverk har dock egentligen aldrig varit skapat för personer som står till arbetsmarknadens förfogande. Men många invandrare och ungdomar har aldrig fått in en fot på arbetsmarknaden och därmed aldrig kommit in i trygghetssystemen. Därför har människor som kan arbeta hamnat i ett socialbidragsberoende.

För de personer som har försörjningsstöd och kan arbeta bör samma tydliga jobblinje gälla som för dem som har arbetslöshetsersättning. Det finns i dag en möjlighet för kommuner att ställa krav på motprestation på i första hand personer under 25 år som uppstår försörjningsstöd. För äldre socialbidragstagare krävs dock särskilda skäl för att krav på motprestation ska få ställas.

I flera kommuner har system införts där krav på motprestation ställts på arbetsföra försörjningsstödstagare. Skärholmens Jobbcentrum i Stockholm var ett första exempel. En klar arbets- och kravlinje kombinerad med stor respekt för individens förmåga att styra sitt eget liv och en snabb behandling av varje ärende, gör att den biståndssökande omedelbart kommer i aktivitet. I september 1998 var 1660 hushåll i Skärholmen beroende av socialbidrag, i januari 2004 var antalet bidragstagande hushåll 820 - en minskning med drygt 50 procent.

Institutet för arbetsmarknadspolitisk utredning, IFAU, presenterade 2008 en jämförelse av utvecklingen i Stockholm över tiden för de stadsdelar som infört aktiveringskrav med utvecklingen för de stadsdelar som inte infört aktiveringskrav. Slutsatsen är att aktiveringskrav leder till att färre hushåll tar emot socialbidrag, att fler börjar arbeta och att den genomsnittliga löneinkomsten ökar.

De goda resultaten från Skärholmen och andra stadsdelar har gjort att den styrande Alliansen i Stockholm nu infört krav på motprestation för försörjningsstöd i hela kommunen genom det s.k. Jobbtorget.

Vad som enligt lag är tillåtet är dock inte glasklart. I Landskrona stad har socialtjänsten de senaste åren i staden tillämpat krav på motprestationer för att få socialbidrag (försörjningsstöd). För att se till att motverka passivitet och se till att fler kommer i arbete har alla arbetsföra bidragssökande varit skyldiga att delta i 30 timmars praktik i veckan.

Den här politiken är baserad på tidigare mycket goda erfarenheter. Under namnet ”Work for Welfare” reformerade Bill Clinton 1996 det amerikanska socialbidragssystemet. Socialbidraget omvandlades till en intjänad ersättning och tydliga krav ställdes på motprestation. Antalet bidragstagare minskade med över 7 miljoner personer mellan 1996 och 2003 vilket motsvarade en sextioprocentig minskning.

Problemet för Landskrona är att den dåvarande socialdemokratiska regeringen, ungefär samtidigt som Bill Clintons reform, fattade beslut i motsatt riktning. Det infördes ett antal regleringar av hur praktik ska kombineras med socialbidrag. Enligt lagen måste socialnämnden ha särskilda skäl för att kräva att personer över 25 ska delta i praktik.

Utifrån detta har Socialstyrelsens tillsynsavdelning för Region Syd nu riktat hård kritik mot Landskrona och kräver att staden ska ändra på kraven på motprestation för bidrag. Om Socialstyrelsen gjort en riktig tolkning av regelverket är inte klart men tydligt är att lagen behöver ses över.

Eftersom effekterna av krav på motprestation för arbetsföra socialbidragstagare är så positiva bör sådana krav ställas i alla kommuner. Lagen bör därför ändras så att alla kommuner ska ställa sådana krav. Det finns heller ingen anledning att inte kräva motprestation av personer som är äldre än 25 år utan samma krav ska gälla alla arbetsföra personer.

Samtidigt som lagen tydliggör att alla kommuner ska ställa krav på motprestation ska en s.k. omstartsaktivitet införas för arbetsföra människor som fastnat i socialbidragsberoende. Aktiviteten ska pågå på halvtid, fem dagar i veckan. Resten av tiden ska användas till att söka arbete. Deltagande ska vara ett krav för att få socialbidrag för personer som står till arbetsmarknadens förfogande.

I sammanhanget är det viktigt att understryka att krav på motprestation självklart inte ska gälla för dem som inte är arbetsföra – det vill säga de människor som socialbidraget

ursprungligen var tänkt för. Självklart ska det också vara möjligt att få utfyllnad med socialbidrag för familjer med mycket knappa marginaler utan motprestation. Men när det gäller den grupp som egentligen både vill och kan arbeta ska kraven vara tydliga.

Det ska löna sig att arbeta – även för socialbidragstagaren

- Socialbidraget får inte vara en fattigdomsfälla. Därför ska den som har uppburit socialbidrag under längre tid kunna få behålla upp till 1 500 kr per månad från förvärvsarbete, utan att detta påverkar biståndsbedömningen. Denna jobbstimulans ska gälla längst sex månader.

Det hushåll som får socialbidrag drabbas av hundraprocentiga marginaleffekter om de tar kortare arbeten eller deltidanställningar. Krona för krona räknas försörjningsstödet av mot en inkomst. Det innebär att det inte lönar sig för den som har socialbidrag att ta ett kortare vikariat eller arbeta deltid. Socialbidragssystemet skapar därmed inlåsnings effekter. För att skapa en tydligare jobbstimulans i socialbidraget ska den som fastnat i bidragsberoende ha möjlighet att tjäna en mindre summa pengar på förvärvsarbete utan att det påverkar biståndsbedömningen.

Ett Sverige där personer med funktionsnedsättningar har jobb

- Bristande tillgänglighet ska utgöra diskriminering enligt lag. Otillgänglighet på jobbet som kvarstår trots att den lätt hade kunnat åtgärdas ska ses som diskriminering.
- Inför jobbcheckar, ett intyg som redan på förhand visar vilka stödformer en arbetssökande med funktionsnedsättning har rätt till.
- Gör det lättare för den som drabbas av arbetsfunktionsnedsättning att få lönebidrag för att kunna fortsätta på sin gamla arbetsplats.
- Inrätta ett traineeprogram i statliga myndigheter för personer med funktionsnedsättning.
- Sociala företag ska och kan spela en större roll för att öppna arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättningar.

Det är oacceptabelt att många personer med funktionsnedsättning fortfarande hamnar i marginalisering och utanförskap genom att arbetslivet inte är anpassat och tillgängligt. En hel del har hänt sedan regeringsskiftet för att stärka arbetslinjen och öka egenmakten också för personer med funktionsnedsättning, men mycket återstår. Om fler personer med funktionsnedsättning kommer in på arbetsmarknaden stärker det självklart enskilda människor men det är också viktigt för samhällsekonomin.

En förutsättning för att stärka möjligheten för personer med funktionsnedsättning att arbeta är att skapa bättre tillgänglighet. Bristande tillgänglighet på jobbet utestänger personer med funktionsnedsättning och ska därför kunna räknas som diskriminering. Bristande tillgänglighet som kvarstår trots att den lätt hade kunnat åtgärdas ska alltså kunna bedömas som diskriminering enligt lag.

Det bör införas så kallade jobbcheckar, alltså intyg som redan på förhand visar vilka stödformer en arbetssökande med funktionsnedsättning har rätt till. Det stärker möjligheten för personer med funktionsnedsättning att konkurrera på arbetsmarknaden om arbetsgivaren enkelt och snabbt får veta vilka stödformer som finns att tillgå. Positiva erfarenheter av jobbcheckar finns från Danmark, där ett förenklat och webbaserat system har prövats. Ett kostnadsfritt informationsstöd hos Arbetsförmedlingen för arbetsgivare kring

funktionsnedsättningar bör också erbjudas. Staten bör föregå med gott exempel och inrätta traineeprogram i statliga myndigheter för personer med funktionsnedsättning.

Lönebidraget behöver reformeras. För vissa kan lönebidrag till arbetsgivaren vara vägen in på arbetsmarknaden. Men efter en tid kan lönebidrag omvandlas till en fälla. För andra kan tidsbegränsningen på fyra år innebära en stress som försämrar livskvaliteten. Det måste därför ges utrymme för en individuell bedömning så att bidraget varken blir en inlåsning eller en otrygghet. Det ska också bli lättare för den som drabbas av arbetsfunktionsnedsättning att få lönebidrag för att fortsätta på sin gamla arbetsplats. .

Sociala företag spelar en viktig roll för att ge personer med funktionshinder en plats i arbetslivet. Därför har alliansregeringen gett Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen i uppdrag att bedriva försöksverksamhet med alternativa insatser för långtidssjukskrivna och personer med aktivitetsersättning, där sociala företag särskilt lyfts fram. Beslut har även fattats om en handlingsplan för arbetsintegrerande sociala företag. Företagen ska integrera människor som annars har svårt att komma in i arbets- och samhällsliv och skapa delaktighet i företagandet.

Sverige – här tas även äldres kunnande till vara

- Skärp lagstiftningen mot åldersdiskriminering
- Regeringen ska ta fram en handlingsplan för att undanröja hinder för äldre att arbeta

På inget annat område har det kollektivistiska synsättet fått sådant genomslag i Sverige som i synen på äldre. Den som uppnått pensionsålder får signalen från samhället att de ska ägna sig åt något annat än produktivt arbete. Även äldre människor som vill och kan fortsätta arbeta förnekas alldeles för ofta den möjligheten.

Det faktum att vi lever allt längre och faktiskt får allt fler friska år i livet är mycket positivt – men det medför också en väldig utmaning för välfärdssystemen. För att Sverige ska klara välfärden och välståndet i framtiden är det centralt att bättre ta tillvara äldres kunnande.

För att fler äldre som vill ska få fortsätta arbeta är förändrade attityder gentemot äldre centralt. Därför bör lagstiftningen mot åldersdiskrimineringen breddas och skärpas. Även åldersdiskriminering utanför arbetslivet ska vara förbjudet i lag.

Det finns också en rad hinder för att äldre ska kunna fortsätta arbeta. Regeringen bör därför, tillsammans med arbetsmarknadens parter, ta fram en handlingsplan för att kartlägga och undanröja hinder för äldres möjligheter att jobba.

Sverige – här finns det trygghet i omställningen

- Inför en allmän arbetslöshetsförsäkring. Starka sociala skäl talar för att ingen ska behöva stå utan inkomstskydd vid arbetslöshet.
- I samband med att arbetslöshetsförsäkringen blir allmän ska ansvaret flytta från fackföreningarna till staten.

Inför en allmän arbetslöshetsförsäkring

Vi svenskar berömmar oss ofta för att ha starka sociala skyddsnet. En påfallande lucka i detta skydd är dock att stora samhällsgrupper står utan inkomstskydd vid arbetslöshet. I dag står cirka en miljon människor utan arbetslöshetsförsäkring. De senaste åren har allt fler valt att gå ur a-kassan. Även om många av dessa anser sig stå långt från arbetslöshet (på grund av sitt yrke eller sin anställningstid) är detta ett problem i tider av hög arbetslöshet. Om många ställer sig utanför a-kassan betyder det att avgifterna måste höjas för dem som är kvar. Tanken med en arbetslöshetsförsäkring är att riskerna för arbetslöshet ska delas av många för att kostnaden för var och en ska bli så liten som möjligt. För att det syftet ska uppnås bör försäkringen vara allmän och gälla för alla.

Vi bör också påminna oss om att arbetslöshetsförsäkringen i dag delvis finansieras genom skattemedel – avgifterna som de som omfattas av tryggheten betalar in täcker inte på lång väg kostnaderna för försäkringen. Det betyder att de som jobbar men som inte är med i en a-kassa är med och betalar för andras arbetslöshetsersättning. Det är därmed mer rättvist att även dessa personer själva kan dra nytta av ett inkomstrelaterat försäkringsskydd.

Arbetslöshetsförsäkringen ska därför vara allmän, precis som våra övriga socialförsäkringar. För Folkpartiet var det ett viktigt steg att regeringen nu tillsatt en parlamentarisk socialförsäkringsutredning som bland annat ska pröva en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring. En sådan arbetslöshetsförsäkring ska inkludera alla som arbetat tillräckligt länge för att kvalificera sig. Det är ett lika naturligt steg som när de enskilda sjukförsäkringarna på 1950-talet gick upp i den gemensamma sjukförsäkringen. Staten bör också ta över ansvaret för arbetslöshetsförsäkringen från fackföreningarna när försäkringen blir allmän, precis på samma sätt som att staten övertog ansvaret för sjukförsäkringarna från fackföreningarna. När alla omfattas av försäkringsskyddet är det orimligt att det ska administreras av organisationer som inte alla är medlemmar i.

Arbetslöshetsförsäkringen ska bli mer försäkringsmässig. Viktigast är att den är en omställningsförsäkring – inte en långsiktig försörjningskälla. Försäkringen ska ge trygghet när någon förlorar jobbet medan hon eller han söker nytt arbete, och tydliga incitament måste finnas för att återgå i arbete. Arbetslöshetsförsäkringen ska således både ge trygghet och drivkrafter att snabbt söka sig vidare till egen försörjning. Ett lågt tak i a-kassan gör att arbetslöshetsförsäkringen även för personer med måttlig inkomst ger en grundtrygghet med inte ett skydd mot inkomstbortfall. Folkpartiet värnar inkomstbortfallsprincipen och anser därför att taket i arbetslöshetsförsäkringen på sikt bör höjas när det finns ekonomiskt utrymme för en sådan reform. På längre sikt är det rimligt att taket ligger på samma nivå som i sjukförsäkringen.

Sverige – framtiden börjar i klassrummet

Skolan är vårt bästa verktyg för att ge alla människor samma chanser i livet. Kärnan i det liberala uppdraget är att varje individ ska få komma till sin rätt. All talang och hela potentialen ska tas tillvara. Med en riktig skolpolitik kan alla elever få chansen att lyckas.

Och framtiden börjar i klassrummet. En skola fokuserad på kunskap är nämligen den allra viktigaste åtgärden för att Sverige på sikt ska klara sig i den globala konkurrensen. Ett Sverige där fler människor kan mer är helt avgörande för om vårt land ska kunna växa.

Globaliseringsrådet konstaterar också i sin slutrapport att vår förmåga att bygga upp och bevara kunskap är avgörande för vårt välstånd. Det är därför decennier av felaktig skolpolitik har varit så allvarig. Den socialdemokratiska flumskolan har skapat ett utbildningssystem där en av tio går ut grundskolan med underkänt i svenska, engelska eller matematik och där var tredje 20-åring inte klarar gymnasiet. Och en systematisk nedvärdering av läraryrkets status har medfört att de som de senaste åren valt att bli lärare har sämre kvalifikationer än de som förr sökte sig till yrket.

Sedan maktskiftet 2006 har Folkpartiet lett den största reformeringen av svenskt skolväsende sedan den allmänna folkskolan infördes. Fokus har varit tydligt på kunskap, ordning och arbetsro samt på att återupprätta läraryrkets status. Men det tar tid att vända utvecklingen och skapa en skola i världsklass. En huvudfråga de närmaste åren blir därför att fullfölja den skolpolitiska agendan och fortsätta utveckla skolan.

Ett Sverige med bättre lärare

Under de svenska rekordåren när vårt land växte starkt var lärare ett yrke med status. Hundratusentals unga människor gjorde klassresor inspirerade av lärare som fått dem att vilja anstränga sig och läsa vidare. Nyckeln till en framgångsrik skola är att återupprätta läraryrkets status. Självklart borde läraryrket vara ett av de jobb som duktiga unga människor söker sig till. Den närmsta tiden genomförs en rad åtgärder för att återskapa läraryrkets status.

Läraryftet, den största statliga satsningen på lärarfortbildning någonsin har genomförts de senaste åren och genom förskolläraryftet har förskollärare och barnskötare kunnat höja sin kompetens. En ny lärarutbildning med skärpta kvalitetskrav införs 2011. Riktiga ”lågstadie lärare” med goda kunskaper i hur man lär ut läsning, skrivning och räkning till små barn utbildas igen. Legitimation för lärare och förskollärare införs hösten 2011 och behörighetskraven skärps. Endast legitimerade lärare ska få fastanställas, sätta betyg och bli lektorer.

Mycket har alltså gjorts för att höja läraryrkets status. Men arbetet måste fortsätta och mer behöver göras. Folkpartiet kommer inte att ge sig förrän de allra bästa ungdomarna vill söka sig till läraryrket.

Mer kunskap i skolan

De sjunkande resultaten i den svenska grundskolan bemöttes under lång tid med uppgivenhet. De ansvariga skolpolitikerna verkade acceptera att en stor del av dem som lämnade grundskolan inte hade med sig ens de mest grundläggande kunskaperna. Trots försämrade kunskapsresultat fördes systematiskt en skolpolitik som fokuserade på mindre kunskap med färre kunskapskontroller och mindre krav.

För att vända utvecklingen kommer nu en rad reformer för att skapa mer fokus på kunskap i skolan. Betyg från årskurs 6 och fler steg i betygsskalan införs hösten 2012 om Folkpartiet får fortsatt förtroende att styra skolan. Nationella prov i svenska och matematik har införts. Kunskapskraven ska också bli tydligare i åk 3, 6 och 9. Nya kurs- och läroplaner ska präglas av färre och tydligare mål och mindre flum. För att förbättra informationen till föräldrarna ska skolorna också ge eleverna skriftliga omdömen redan från första klass. Omdömet får vara betygsliknande (rektor bestämmer).

Vår fokus på tidigare betyg och tydligare kunskapskrav handlar om att se till att ge verktygen för att kunna sätta in rätt stöd och hjälp till dem som behöver det. Den idé som tidigare styrte skolpolitiken om låga kunskapskrav har drabbat de svagaste eleverna allra hårdast. När de barn som inte möter förväntningar hemifrån inte heller mött förväntningar och krav i skolan har alltför många tillåtits misslyckas. Elever som är i behov av extra undervisning måste få tidigt och kvalificerat stöd i skolan.

Även på gymnasiet sker nu en tydlig omläggning av politiken mot mer fokus på kunskap och en uppvärdering av praktiska ämnen. En stor gymnasiereform genomförs som bland annat innebär att alla yrkes elever inte ska behöva läsa teoretiska ämnen. Möjligheter öppnas upp för profilklasser i teoretiska ämnen som matematik, kraven för att söka till högskolan har skärpts och meritpoängen har förändrats för att uppmuntra elever till fördjupade studier i mer krävande ämnen som språk och matematik.

En trygg och jämställd skola

Sverige har halkat efter i kunskapsresultat under lång tid. En förklaring är att vi legat i toppskiktet i andra tabeller. Vi har tyvärr hävdats oss alltför väl när det gäller sena ankomster, skolk och bristande ordning. Sverige har varit i världstoppen – inte på kunskap men i bristande ordning i skolan.

Nu genomförs därför en tydlig agenda för att skapa bättre ordning och arbetsro i skolan. De disciplinära befogenheterna har skärpts. Möjlighet har öppnats upp för att som en yttersta lösning flytta mobbare och lärare kan numera beslagta mobiltelefoner och andra föremål som stör undervisningen. Samtidigt har en satsning gjorts på förebyggande arbete mot mobbning. Forskningsbaserade åtgärdsprogram mot mobbning har spridits i skolor, värdegrundsarbetet har stärkts och förebyggandet av grövre våld ökat. Allt i syfte att med alla medel motverka att barn drabbas av det helvete som en skolvardag av mobbning och våld kan innebära. Samtidigt har den största satsningen någonsin gjorts på jämställdhet i skolan. Ska vi nå det jämställda samhället måste självklart skolan vara jämställd. Om Sverige ska klättra i de internationella rankingar som görs av hur olika länders skolor når kunskapsmålen är en trygg skola en av de viktigaste åtgärderna.

Sverige – ett skatteparadis för kunskap

- Gör donationer till forskning avdragsgilla
- Inför en skatterabatt för forskning och utveckling
- Inför ett riskkapitalavdrag
- Förenkla expertskatten
- Återinför hälften kvar – ta bort värnskatten
- Fortsätt förbättringarna för dem som skaffar sig kunskap – avskaffa fribeloppet för studenter

Sverige varken kan eller ska konkurrera med låga löner. Vår konkurrensfördel är i stället att vara en ledande kunskapsnation. Men förutsättningen för att vi ska vara det är att vi förbättrar tillgången till kunskap och kapital – målsättningen ska vara att Sverige ska vara ett skatteparadis för kunskap.

Gör donationer till forskning avdragsgilla

Ökade privata donationer till forskning på universitet, högskolor och hos forskningsstiftelser ger på sikt fler innovationer och fler framgångsrika företag i Sverige. I de flesta EU-länder finns det skatteincitament för att stimulera både enskilda och företag att ge gåvor till forskning.

Den så kallade Gåvoincitamentsutredningen (SOU 2009:59) föreslog en skattereduktion för gåvor till forskning och ideell verksamhet. Utredningens förslag var att privatpersoner skulle få avdrag för gåvor upp till 26 000 kr om året och företag upp till 133 000 kr. Kostnaden beräknades till 615 mkr per år.

Utredningens förslag är i princip bra men de föreslagna maxbeloppen är för låga för att medföra rejält ökade resurser till forskning. Det bör därför vara möjligt för privatpersoner och företag att få avdrag för väsentligt större gåvor. I till exempel Finland kan enskilda och företag lämna avdragsgilla gåvor på upp till 250 000 euro till universitet och högskolor.

Inför en skatterabatt för forskning och utveckling

Det behövs mer pengar till forskning för att främja innovationer och stärka de svenska företagens konkurrenskraft. De offentliga och privata investeringarna i forskning och utveckling (FoU) i Sverige summerar till nästan fyra procent av BNP, vilket är mycket bra vid en internationell jämförelse. De privata investeringarna i FoU domineras dock av de stora företagen. Svenska små och medelstora företag har relativt lite forskning och utveckling, även jämfört med små och medelstora företag i andra länder. Om de svenska mindre företagen ska kunna hävda sig i den internationella konkurrensen behöver deras FoU-investeringar öka.

I flera andra länder, bland andra Storbritannien, Kanada och Frankrike, finns det särskilda skatteincitament för forskning och utveckling i små och medelstora företag. En så kallad FoU-rabatt kan vara central när en produkt utvecklas och inte ger någon vinst och skulle bidra till att göra Sverige attraktivare för lokalisering av forskningsbolag. Rabatten bör utformas så att alla företag kan utnyttja den men så att den betyder mest för nya och mindre företag. En tänkbar metod är att FoU-utgifter ger en reduktion av arbetsgivaravgiften upp till ett takbelopp för varje företag. Den exakta utformningen behöver utredas närmare.

Inför ett riskkapitalavdrag

Tillgången på kapital är, särskilt för forskningsintensiva företag, avgörande i ett företags tidiga skeden när kostnaderna är stora och intäkterna små. Staten hjälper i dag, via bland andra Almi Invest och Industrifonden, till med finansiering för nystartade företag. Men det är även nödvändigt att underlätta tillgången på privat riskkapital. Genom en skattereduktion för privatpersoner som är villiga att satsa i nya onoterade företag skulle tillgången på privat kapital för nystartade företag kunna öka. Denna typ av riskkapitalavdrag finns redan i bland annat Storbritannien.

En skattereduktion för privatpersoner som investerar i aktier har utretts av Skatteincitamentsutredningen (SOU 2009:33). Utredningen föreslog en skattreduktion på upp till 100 000 kr per person för köp av aktier i onoterade företag. Kostnaden uppskattades till 470 mkr. Det fanns dock flera oklarheter i utredningens förslag.

Frågan måste därför utredas vidare för att hitta en utformning som ser till att avdraget ökar investeringarna i svenska verksamheter samtidigt som det uppfyller EG-rättens krav att inte diskriminera företag från andra EES-länder. Den brittiska modellen innebär att investeringar i alla företag i EES-området omfattas men att den verksamhet som investeringen ska användas till ska ske i Storbritannien.

Förenkla expertskatten

Expertskatten infördes för snart tio år sedan för att förbättra Sveriges förmåga att konkurrera om den mest kvalificerade arbetskraften och se till att företag även i fortsättningen behåller huvudkontor och forskningscentra i Sverige. Den som får expertskatt beviljad idag betalar bara socialavgifter och skatt på 75 procent av lönen, 25 procent av lönen är således befriad från all skatt.

En klokt utformad expertskatt kan vara viktig för att rekrytera utländska medarbetare och är därmed betydelsefull för forskning och innovationer. De befintliga reglerna har dock stora brister – reglerna är byråkratiska och handläggningstiderna långa. Expertskatt kan beviljas för som mest tre år. Personen som omfattas får inte heller planera att stanna i Sverige längre än fem år. Forskarskattenämnden, som behandlar ansökningarna, fattar i bästa fall beslut inom en till två månader. Frågan är hur stor nytta dagens system gör eftersom varken arbetsgivare eller arbetstagare säkert vet om expertskatten kommer att beviljas när de ska besluta om en anställning i Sverige.

Reglerna måste därför bli enklare, besluten snabbas upp och gälla en längre tid. Den danska modellen där alla över en viss inkomst betraktas som experter kan stå som förebild för ett framtida svenskt system. Alla nyrekryterade utländska medarbetare som har en lön över en viss nivå bör kategoriseras som experter och därmed komma ifråga för rabatten på lönenivåer över den uppsatta nivån. Tiden en person kan räknas som expert bör utökas till fem år. Hur systemet exakt ska utformas måste ses över skyndsamt.

Återinför hälften kvar - ta bort värnskatten

Sverige har världens högsta marginalskatter och nu finns förslag från vänsterblocket att de ska bli ännu högre. Den så kallade värnskatten är i hög grad en straffbeskattning på utbildning och risktagande. För Sveriges framtida välstånd är det avgörande att människor vågar ta risker och väljer att utbilda sig. Skattesystemet ska därför vara utformat så att risktagande och utbildning lönar sig.

Utbildningspremien – det vill säga vad någon tjänar på att utbilda sig måste höjas. En rimlig princip som gällde efter den stora skattereformen var att ingen skulle betala mer än 50 procent i skatt på den sist intjänade hundralappen. Genom införandet av värnskatten – som skulle vara tillfällig – frångick socialdemokraterna principen om hälften kvar. För att det ska löna sig att utbilda sig och ta risker samt för Sveriges framtida konkurrenskraft är det centralt att återgå till principen om hälften kvar.

Avskaffa fribeloppet

Situationen för studenterna har förbättrats på en rad viktiga områden. Alliansen har höjt studiemedlen med 431 kronor från nyåret 2010, varav studiebidraget höjs med 40 kronor per månad. Folkpartiet har också sett till att fribeloppet för studenter höjs med 30 000 kronor från 2011, så att studenter kan tjäna 136 400 kronor per år utan att förlora studiemedel. Det ska löna sig att arbeta också för studenter. Höjningen av fribeloppet är särskilt viktig för äldre studenter som ofta haft ett arbete och skaffat större levnadsomkostnader, till exempel en större bostad.

Under nästa mandatperiod är det viktigt att fortsätta förbättra studenternas ekonomiska villkor. En angelägen uppgift är också att underlätta för studenter att bygga upp kontakter med arbetslivet under studietiden. Dessa två argument gör att vi anser att fribeloppet helt bör slopas, det vill säga att de studenter som håller studietakten inte ska straffas ekonomiskt om de dessutom arbetar extra.

Ett avskaffat fribelopp skulle göra att studenter aldrig skulle behöva känna oro för att studiemedlen minskar om de tar ett extraknäck. Genom att kravet på godkända studieprestationer kvarstår för fortsatta studiemedel behålls samtidigt drivkraften att inte förlänga studietiden i onödan.

Sverige – här kan företag växa

I Sverige har företag och företagare alltför länge bemötts med misstänksamhet. Regelverk har gjorts allt krångligare och skatterna på företagande har varit höga. En avgörande utmaning för Sverige är ett fortsatt arbete för att lyfta svenskt företagsklimat. Bra villkor för alla företag att starta, växa och anställa krävs för att jobben ska bli fler och välståndet större.

Alliansen har genomdrivit reformer som förenklat företagandet. Skatter och arbetsgivaravgifter har sänkts, regelkrånglet minskat och anslagen till forskning och innovation ökat. Tidigare monopolmarknader har öppnats upp och svarta jobb blivit vita genom riktade skatteavdrag. Det har blivit lättare att anställa. Men det finns mycket kvar att göra för att skapa ett företagsklimat i världsklass.

Det ska bli enklare att driva företag och den företagare som lyckas ska kunna bli tjäna pengar.

Modernisera arbetsrätten - se över turordningsreglerna

- LAS behövs, men bör anpassas till dagens arbetsmarknad samt till små och medelstora företags vardag. Anställdas kompetens bör väga tyngre vid beslut om personalneddragningar. Vår förhoppning är att arbetsmarknadens parter ska nå en överenskommelse om att låta kompetens (mätt enligt kriterier som parterna når enighet om) väga tyngre vid avgörandet av vilka anställda som får stanna vid neddragningar.
- Om arbetsmarknadens parter inte är beredda att ta ansvar så behöver LAS förändras genom att antalet personer som får undantas från turordningsreglerna i LAS ökas från två till fyra.
- Om parterna fortsatt inte visar återhållsamhet i stridsåtgärder bör det efter modell från våra nordiska grannländer införas en lagstadgad proportionalitetsregel i svensk konflikträtt.

Dagens turordningsregler i LAS baserade på anställningstid behöver moderniseras. Allianspartierna har tillsammans med Miljöpartiet infört och försvarat det så kallade tvåpersonersundantaget för småföretag, dvs. att en arbetsgivare med högst 10 anställda har rätt att undanta två personer från turordningen vid personalneddragningar. Detta undantag bör utvidgas och gälla generellt för alla företag oavsett storlek. Det tar bort de tröskeleffekter som finns med dagens regelverk.

Det behövs också en modernisering av reglerna som gäller vid uppsägning på grund av arbetsbrist. I enlighet med de grundläggande spelreglerna för den svenska modellen bör detta om möjligt lösas genom avtal mellan arbetsmarknadens parter. Det bästa vore om parterna nådde en avtalslösning om att låta kompetens (mätt enligt kriterier som de berörda parterna är eniga om) få väga tyngre än i dag vid avgörandet av vilka anställda som ska få stanna vid neddragningar. Men om parterna inte når en sådan överenskommelse behöver ändringar göras i LAS. En modell skulle då kunna vara att öka antalet personer som får undantas från turordningsreglerna från två till fyra.

Det finns exempel på när facket missbrukat sin konflikträtt. Fackets orimliga agerande mot salladsbaren Wild 'n' Fresh i Göteborg för några år sedan ledde till att verksamheten fick läggas ner trots att arbetsgivaren erbjöd bra villkor och hade nöjda anställda. Om parterna fortsatt inte visar återhållsamhet i stridsåtgärder bör det införas en lagstadgad proportionalitetsregel i svensk konflikträtt.

Mindre krångel och lägre arbetsgivaravgifter

- Ersätt fåmansbolagsreglerna (3:12-reglerna) med schablonregler.
- Reducera arbetsgivaravgiften med 10 procent för de första 300 000 kr i lönesumma.
- Inrätta en samordnande instans för företagsdata för att minska företagens uppgiftslämnande till statliga myndigheter. Företagen ska inte behöva lämna samma information till staten mer än en gång.
- Inför tillståndslotsar på kommunal nivå; en sammanhållande kontakt för att hitta svar på vilka regler som gäller samt förmedla kontakter vidare till myndigheter.

Regeringen har bedrivit ett målmedvetet arbete för att minska regelkrånglet för företagen. Samtidigt står det klart att mer behöver göras framöver för att ytterligare förbättra villkoren särskilt för de mindre företagen.

Dagens komplicerade fåmansbolagsregler (de så kallade 3:12-reglerna) bör ersättas med schablonregler. De finns till för att reglera hur mycket av vinsten i ett fåmansbolag som får tas ut som inkomst av tjänst respektive inkomst av kapital. Alliansregeringen har genomfört förenklingar av systemet under mandatperioden, men reglernas tillämpning och konsekvenser är fortfarande svåra att förstå och överblicka. Det är inte rimligt att ha en sådan lagstiftning. Därför bör den ersättas med någon form av schablonregler. En utgångspunkt för ett reformerat regelverk är att ingen småföretagare ska betala mer skatt än idag och att ett nytt system ska vara enklare än dagens.

Att gå från att vara ”sin egen” till att ta in sin första anställda innebär inte bara en stor kostnad. Det innebär också att företagaren tar på sig ett stort ansvar för en annan person, som i hög grad är lagreglerat, liksom att administrativa kostnader uppstår för företaget. Det är därför rimligt att införa ett grundavdrag på arbetsgivaravgiften. Vi föreslår därför att arbetsgivaravgiften exklusive pensionsavgift halveras för de första 300 000 kronorna i lönesumma i ett första steg.

Kontakterna med tillsynsmyndigheterna är en tidsödande och kostsam del av många företags verksamhet. För att underlätta för företagen har vissa kommuner anställt ”tillståndslotsar” som fungerar som en sammanhållande kontakt i frågor som rör informationslämning till de olika tillsynsansvariga institutionerna. Sådana bör införas i alla kommuner. Tillståndslotsarna ska fungera som en första kontaktpunkt, hjälpa till att hitta svar på vilka regler som gäller samt förmedla kontakter vidare till de olika tillsynsmyndigheterna.

Företag borde endast behöva lämna en viss uppgift till det offentliga en gång. Alla uppgifter som begärs in ska också ha ett tydligt syfte. Det finns en utredning på området och nyligen har bolagsverket presenterat ett förslag på hur det skulle kunna genomföras i praktiken med hjälp av en ”uppgiftsinspektion”. Förutsättningarna är därför goda för att genomföra en förändring som skulle underlätta vardagen för Sveriges företagare.

För att säkerställa att företagen inte åläggs en onödigt tung rapporteringsbörda behöver även en systematisk genomgång av dagens rapporteringskrav genomföras. En grundregel bör vara att uppgifterna ska ha en tydlig användning. Nyttan med de uppgifter som begärs in måste också vara rimliga i förhållande till tiden som läggs ner för att klara av rapporteringen. Särskilt miljöbalken och arbetsmiljölagen bör ses över med målsättningen att förenkla och förtydliga företagens informationslämning.

Bättre konkurrens

- Genomför en utbildningssatsning eller ”certifiering” av dem som utför offentliga upphandlingar, så att de tar bättre hänsyn till små företags möjligheter att delta i och vinna upphandlingar.
- Lagstifta om att alla kommuner ska infria lag om valfrihet i äldreomsorgen (LOV) – det kommer att underlätta för kvinnors företagande.
- Inför utmaningsrätt inom verksamheter (utanför myndighetsutövning) som finansieras med skattemedel och som inte omfattas av valfrihetssystem.

Många småföretagare tycker att det är svårt att delta i och vinna offentliga upphandlingar. Det finns flera skäl till det.

Vid offentliga upphandlingar finns ofta krav uppställda som inte är knutna till den vara eller tjänst som upphandlas. Det kan till exempel vara krav på företaget när det gäller miljöledningssystem, etnisk mångfald, jämställdhetsplaner och kollektivavtal. Många av dessa krav är lovvärda, men innebär i kombination med varandra en tung börda som små företag kan ha svårt att bära. Om ett av kraven inte uppfylls går det som regel inte att vinna upphandlingen. Själva arbetet med att ta fram omfattande anbud tar också ofta alltför mycket tid i anspråk för ett mindre företag. Ett annat problem för de mindre bolagen är att upphandlingar ofta gäller stora volymer. Det kan finnas kostnadsskäl som gör det motiverat att upphandla stora volymer, men det bör också vara möjligt att handla upp i mindre delar.

Praxisen kring offentlig upphandling behöver därför ses över och anpassas så att mindre företag får bättre möjlighet att delta. Kraven som ställs vid upphandlingar ska alltid vara lika mellan kommunala och alternativa utförare. De som utformar upphandlingarna måste bli bättre på att tänka på mindre företags situation när upphandlingsvillkoren fastställs. Kommunerna behöver också bli bättre på att i efterhand utvärdera om de som vann upphandlingen har levererat vad de lovat.

För att förbättra offentliga upphandlingar och öka små- och medelstora företags möjligheter att vinna upphandlingar en utbildningssatsning eller ”certifiering” av de personer som regelbundet genomför upphandlingar genomförs.

Privata företag ska även ha rätt att utmana verksamheter som drivs i offentlig regi, ifall det privata företaget anser de kan utföra tjänsten med samma eller högre kvalitet till ett mer förmånligt pris. Utmaningsrätten innebär att utmanarens idé ska prövas och om den håller ska en upphandling göras. Det skapar nya möjligheter för företagare att ta sig in och konkurrera med offentlig verksamhet och sätter ökad press på offentliga verksamheter att leverera kvalitet till konkurrenskraftiga priser.

Sverige – jämställdhet ger växtkraft

Men även om vi står upp för jämställdhet mellan kvinnor och män oavsett vilka samhälleliga effekter ett mer jämställt samhälle skulle få bör vi påminna oss om att den ojämställdhet som drabbar enskilda individer på samhällsnivå också ger negativa effekter. För oss som tror att begåvningen är jämnt fördelad mellan könen innebär det faktum att det främst är män som har makt, pengar och positioner att vi inte tar tillvara all kompetens som finns i samhället.

När en kraftig majoritet av landets professorer, företagsledningarna och företagarna är män innebär det att kompetenta kvinnor inte nått hela vägen. Kvinnors kompetens slarvas bort när samhället är ojämställt. Ett mer jämställt samhälle skulle leda till att de mest kompetenta och de mest framstående begåvningarna också nådde toppositionerna – det skulle också öka tillväxten.

Delat ansvar för barnen

- Behåll, förenkla och höj jämställdhetsbonusen. Varje dag som motsvaras av en dag som den andra föräldern tar ut ska ge ersättning och pengarna ska sättas in på lönekontot.
- Inför jämställdhetsbonus vid vård av sjukt barn.
- Skärp barnomsorgsgarantin - inför sanktioner mot kommuner som bryter mot den.

En avgörande åtgärd för att se till att kvinnor och män får samma chans i karriären är att ansvaret för hem och barn fördelas mer jämnt. En rationell arbetsgivare vet i dag att en kvinna i barnafödande ålder kommer vara borta betydligt mer från jobbet än en man i samma ålder och därför finns risken att en mer kompetent kvinna väljs bort till förmån för en mindre kompetent man.

För att stimulera till ett mer jämställt uttag av föräldraförsäkringen vill vi behålla, förenkla och höja jämställdhetsbonusen i föräldraförsäkringen. Vi tror inte att vänsterblockets vilja att kvoterat föräldraförsäkringen är lösningen utan vi vill använda bonus som en morot för ökad jämställdhet i stället för kvotering som en piska. Vi vill också införa jämställdhetsbonus vid vård av sjukt barn – i dag är det främst mammorna som stannar hemma när barnen inte kan gå till barnomsorgen.

Den utbyggda barnomsorgens betydelse för jämställdhet kan inte överskattas. När barn fick möjlighet att gå på dagis öppnade sig arbetsmarknaden för kvinnor. Folkpartiet var också arkitekten bakom den barnomsorgsgaranti som innebär att föräldrar har rätt till en dagisplats inom tre till fyra månader. Tyvärr saknar barnomsorgslagen i dag sanktioner mot kommuner som inte lever upp till den.

I exempelvis det socialdemokratiskt styrda Göteborg har väntetiden på en dagisplats under många år varit betydligt längre än tre månader. Lagen behöver därför vässas och sanktioner införas – de kommuner som bryter mot rätten till barnomsorg inom fyra månader ska vara skyldiga att betala skadestånd till föräldrarna.

Jämställdhetsperspektiv i integrationspolitiken

- Integrationspolitiken ska ha ett tydligt jämställdhetsperspektiv.

Även integrationspolitiken måste ha ett tydligt jämställdhetsperspektiv. Kvinnor med invandrarbakgrund riskerar dubbel diskriminering på arbetsmarknaden, dels på grund av sitt kön dels på grund av sin etnicitet. Utrikes födda kvinnors position på arbetsmarknaden måste stärkas. Tiden från uppehållstillstånd till arbete är sju år. För kvinnor tar det nio år att få ett arbete, jämfört med fem år för männen.

Utrikes födda kvinnor deltar i mindre utsträckning än män i etableringsinsatser och när de deltar är insatserna ofta mindre kvalificerade. Ersättningen som den nyanlände får utgår många gånger ifrån hushållets gemensamma ekonomiska situation. Det leder till att kvinnor, vars män börjar arbeta, inte får tillgång till egna pengar utifrån den egna ansträngningen utan blir beroende av sin partner.

Krav på deltagande i etableringsinsatser för nyanlända och de mer individualiserade ersättningar som Alliansen nu genomför har därför stor betydelse även för jämställdheten. Om krav inte ställs på deltagande i exempelvis svenskundervisning och om ersättning kollektivt utgår till familjen är risken stor att många kvinnor aldrig kommer i väg på språkundervisningen eller andra etableringsinsatser.

Jämställdhetsmärkning av arbetsgivare

- Inför en jämställdhetsmärkning för både offentliga och privata arbetsgivare, med mätbara kriterier som följs upp av en oberoende part.

För att se till att kvinnors och mäns kompetens fullt ut tas tillvara behöver såväl offentliga som privata arbetsgivare bli betydligt mer jämställda. En väg att gå är att införa en jämställdhetsmärkning för både offentliga och privata arbetsgivare, med mätbara kriterier som följs upp av en oberoende part.

Duktiga kvinnor ska inte kvoterades bort

- Nej till kvotering till högskolan. Nu avskaffas det kvoteringsystem till högskolan som drabbat duktiga unga kvinnor. Ordningen där kvinnor med toppbetyg kvoterades bort var orimlig.

Alla medel för att nå jämställdhet gynnar inte målet om att öka individens frihet. Den kvotering som tidigare gällde vid ansökan till högskolan visade sig i praktiken missgynna kvinnor som varit riktigt duktiga i skolan.

Eftersom flickor generellt sett är duktigare i skolan än pojkarna blev effekten av kvoteringen att några av de duktigaste kvinnorna inte fick plats på de mest attraktiva utbildningarna. En sådan ordning är naturligtvis orimlig. Det är inte heller något bra system för ett land som vill växa att kvotera bort några av de duktigaste från de mest krävande utbildningarna.

Fler företagare i kvinnodominerade sektorer

- Dela upp offentliga upphandlingar i mindre delar för att inte missgynna kvinnors företagande, som sker i mindre företag.

För att ta tillvara all kompetens och idérikeedom i samhället är det också centralt att stimulera kvinnor att starta och driva företag. De ökade valfrihetssystemen inom offentlig verksamhet har givit fler kvinnor möjlighet att starta företag. Men fortfarande sker upphandlingen på ett sådant sätt att mindre företag, som ofta drivs av kvinnor, missgynnas.

Offentliga upphandlingar bör därför delas upp i mindre delar för att inte missgynna kvinnors företagande. Inom många områden där upphandlingar sker finns också en potential för fler kvinnor att starta företag eftersom många har kunskap och erfarenhet från offentlig sektor.

Sverige – vi samarbetar och handlar med världen

Ökad handel mellan människor och länder ökar välfärden och fri handel har genom historien visat sig kunna bidra till demokratisk utveckling och fred. Demokratier krigar inte med varandra och länder som handlar med varandra blir mindre konfliktbenägna.

För ett litet exportberoende land som Sverige är frihandel och öppenhet mot omvärlden avgörande för vårt välstånd. Det är genom att svenska företag handlat med andra länder och genom att vi tagit in nya idéer från andra länder som Sverige kunnat växa sig starkt.

Erfarenheten om att handel och samarbeta med andra är bra för Sverige kommer gälla även i framtiden. Ett av de stora hoten mot världsekonomin är om de röster som i finanskrisens spår ropar på ökad protektionism skulle vinna. De är dock hittills svaga.

Vårt viktigaste samarbete med andra länder är europasamarbetet. I tider har vi varit relativt ensamma om att stå upp för samarbetet och den kris som nu drabbat flera länder i Europa verkar tyvärr bidra till att de europakritiska rösterna hörs starkare. Men Folkpartiet kommer aldrig sälla sig till dem som vill minska samarbetet med andra – vi står även i denna tid upp för att Europa behöver mer samarbete, inte mindre.

När Europa prövas är Folkpartiets stöd för samarbete starkt

- Euron ska införas i Sverige – en folkomröstning bör hållas under nästa mandatperiod.
- Stabilitetspakten bör reformeras. Den bör bli mer inriktad på förebyggande budgetkontroll samt åtgärder som långsiktigt binder länder till mål som utgiftstak, saldomål och hållbart pensionssystem. Pakten bör således bli mer likt det svenska regelverket för strikt kontrollerade offentliga finanser. Den bör också innehålla regler för att förhindra överskuldssättning, t.ex. på fastighetsmarknaden och i den finansiella sektorn.
- Euroländer som framöver inte lever upp till budgetkontrollåtagandena ska möta sanktioner i form av indragna bidrag från EU-budgeten. Sverige bör vara ett föredöme. Vi bör därför rapportera våra nyckeltal till EU-kommissionen innan en budget läggs – på så sätt drar vi vårt strå till stacken i skapandet av ett system för förebyggande budgetkontroll i Europa.

Effekterna av finanskrisen har blivit våldsamt på lånemarknaderna. Utvecklingen vi nu ser i Grekland visar att den ekonomiska stabiliteten är hotad på vår kontinent. Europas ledare har på ett modigt sätt samlat sig kring gemensamma åtgärder när de insett vidden av de ekonomiska utmaningar vi gemensamt står inför. Resultatet av de kriser som euroländerna gemensamt hanterat är att dessa länder knutits närmare varandra. Sverige och andra länder som inte har euron kommer därmed att få allt mindre inflytande över ekonomiska beslut som påverkar vardagen i såväl Stockholm som Luleå.

Den instabilitet vi sett under senare tid handlar inte bara om Grekland. Snarare är den konsekvensen av en oförsiktig hantering av offentliga finanser i en lång rad länder. För vore det så att detta bara handlade om Grekland, som står för inte mer än drygt 2 procent av eurozonens ekonomi, skulle faran för Sverige och resten av Europa vara liten. Istället har vi ett likartat mönster i alltför många av Europas länder. Svaga offentliga finanser vid ingången till finanskrisen för drygt ett år sedan i kombination med alltför expansiv upplåning på fastighetsmarknaden, i finanssektorn eller av staten har i slutändan resulterat i enorma offentliga underskott.

Endast ett fåtal EU-länder (Sverige och Estland) klarar nu de budgetregler som eurosamarbetet vilar på. Inget av euroländerna klarar kravet på max 3 procent av BNP i underskott som anges i stabilitetspakten. I sin senaste prognos spår EU-kommissionen att EU-ländernas budgetunderskott för 2010 i genomsnitt kommer uppgå till 7,2 procent. Sverige beräknas få lägst budgetunderskott av alla, 2,1 procent. Trots en besvärlig situation måste vi dock minnas att de negativa effekterna av finanskrisen hade blivit betydligt värre utan eurosamarbetet. Tack vare den gemensamma valutan såg vi inga attacker mot mindre länders valutor. Tack vare samarbete fortplantades inte den finansiella krisen in i de politiska systemen. Och tack vare samarbetet värnades handel mellan länder och protektionisternas rop på regleringar stoppades.

Vår slutsats är att Europa behöver mer samarbete – inte mindre. Vare sig vi vill det eller inte är vår kontinents ekonomier intimt sammanflätade. Oavsett om vi är med i eurosamarbetet eller inte ökar hela tiden vårt beroende av att andra länder sköter om sina ekonomier. Förutom att Europas länder nu har ett gemensamt ansvar för att återställa förtroendet för ländernas ekonomier måste stabilitetspaktens krav framöver förändras och följas upp bättre. För de länder som bryter mot dessa regler ska priset var högt.

Folkpartiets syn på Sveriges deltagande i eurosamarbetet är tydlig. Ett införande av euron också i Sverige är rätt både utifrån ekonomiska och politiska utgångspunkter. Det skulle gynna våra företag genom att de skulle få chansen att konkurrera på lika villkor och slippa de risker som är förenade med att kronans värde går upp och ned. Det skulle gynna oss som konsumenter genom långsiktigt bättre konkurrens, lägre priser och ett större utbud av varor och tjänster. Och inte minst skulle vår röst inom Europa stärkas och vårt inflytande över vårt eget öda med euron som valuta.

Sverige – här klarar vi både basindustri och klimat

Svensk industri står inför betydande utmaningar. På kort sikt handlar det om återhämtning efter den internationella finansiella krisen som inneburit stora ordertapp och betydande uppsägningar av personal inom många företag. På längre sikt innebär en tilltagande globalisering att nya konkurrenter skapas och växer. Avgörande för hur vi klarar den svenska konkurrenskraften framöver är att vår basindustri har en god tillgång till el. Och industrins utmaning måste mötas samtidigt som vi klarar klimathotet.

Utveckla kärnkraften – för basindustrins och klimatets skull

- Bygg ny kärnkraft och utveckla de alternativa energislagen – för jobbens och klimatets skull.
- Håll fast vid de ambitiösa klimatmål som Sverige antagit och verka för att andra länder ska följa vårt exempel.
- Säg nej till en svensk anslutning till den rysk-tyska gasledningen.

En stomme i det svenska näringslivet är vår el-intensiva basindustri vars huvudsakliga affärsidé är att förädla och exportera vårt lands skogs- och gruvtillgångar. Våra skogs-, gruv-, stål-, och pappersföretag står för ungefär en fjärdedel av el-användningen i vårt land. Basindustrin står och faller med konkurrenskraftiga priser på el. Som exempel kan nämnas att ett öres ökning av elpriset ger cirka 45 miljoner kronor i ökade kostnader för stålindustrin.

Kärnkraften står ett normalår för närmare hälften av Sveriges elproduktion. Men denna källa till koldioxidfri el kommer om vänsterpartierna får bestämma att avvecklas. Den kärnkraft vi har i Sverige kommer nämligen av åldersskäl att börja tas ur drift någon gång mellan 2020 och 2025. Under nästa mandatperiod behöver vi därför fatta beslut om hur kärnkraftsreaktorernas bidrag av el ska ersättas. Trots en nödvändig och ambitiös utbyggnad av förnybar elproduktion och fortsatt energieffektivisering skulle en stängning av kärnkraften innebära en massiv nedläggning av svensk el-produktion.

Men skulle Sverige välja vänsterpartiernas väg – att inte byta ut de gamla reaktorerna mot nya – väntar ett av två alternativ. Det första är högre elpriser och färre jobb i den svenska basindustrin. Våra företag skulle bli utkonkurrerade av andra, vars el troligen produceras billigt genom förbränning av kol. Det andra alternativet är att vi börjar importera el, antingen från kolkraft på kontinenten eller genom att ansluta oss till den rysk-tyska gasledningen i Östersjön.

Oavsett om vi avvecklar den svenska basindustrin eller börjar importera el baserad på fossila källor skulle världens klimat bli en stor förlorare. Genom att fortsätta utveckla den svenska kärnkraften kan vi både klara jobben i basindustrin och bidra till att klimatmålen nås.

Miljö och klimatarbete ger tillväxt

Sverige har visat att det går att kombinera minskade utsläpp av växthusgaser med en god ekonomisk tillväxt. En förklaring är att vi har kärnkraft och vattenkraft som ger oss koldioxidfri el till konkurrenskraftiga priser. Samtidigt visar exemplet Sverige att klimat- och miljöarbete också leder till utveckling och tillväxt.

Sverige ska fortsatt vara världsledande i klimat- och miljöarbetet. Utöver det ansvar vi har mot kommande generationer kan det också vara en framgångsfaktor för att öka tillväxten i vårt land. Om svenska forskare utvecklar batterier som har en sådan kapacitet att elbilen kan bli ännu effektivare, om vi utvecklar såväl kärnkraft som förnyelsebar energi och om vi klarar av att söka kunskap för att rädda Östersjön kan det vara våra kommande exportframgångar. Ytterligare exempel Sverige kan bidra med kan vara teknik inom vattenrening, energieffektivt och klimatsmart byggande samt framställning av biogas utvunnen ur avfall, restprodukter och gödsel. Tillväxt är en förutsättning för ett bra miljöarbete och ett bra miljöarbete kan också bidra till ett växande Sverige.

Infrastruktur för tillväxt och klimat

- Förstärk infrastrukturen för snabba och effektiva person- och godstransporter.
- Bygg banor för höghastighetståg mellan våra storstäder

Alliansregeringen har beslutat om de största investeringarna i Sveriges infrastruktur i historien. Behovet är stort. Infrastrukturen påverkar inte bara förutsättningarna för tillväxt utan också hur tillväxten kommer att påverka vårt klimat och vår miljö. Det är dags för Sverige att investera i en infrastruktur som kan bära fortsatt tillväxt under lång tid framöver på ett klimatsmart sätt.

Upprustning av det befintliga järnvägsnätet och byggandet av nya höghastighetsbanor som förbinder Stockholm, Göteborg och Malmö med övriga Europa bör prioriteras i kommande infrastruktursatsningar. Det säkrar snabba och miljövänliga persontransporter i Sverige och ut i Europa samtidigt som välbehövlig kapacitet frigörs för den ökade efterfrågan av godstrafik på järnväg. Strategiska satsningar på nya eller utbyggda vägar kan också bidra positivt.

Klimatbilspremie gynnar klimatsmarta transporter

- Inför en klimatbilspremie
- Nej till kilometerskatt på lastbilstransporter
- Bygg ut infrastruktur för elbilar

Den svenska transportsektorn behöver bli mindre beroende av fossila bränslen. Vänsterpartierna har föreslagit införandet av en kilometerskatt vilket Folkpartiet säger nej till. En kilometerskatt skulle slå hårt mot svensk basindustri och möjligheten för människor att kunna leva i hela vårt glest befolkade land. Åtgärden har inte heller någon nämnvärd effekt på utsläppen av växthusgaser. Det är inte bilåkandet i sig som ska bekämpas utan klimatutsläppen.

I stället för höjda skatter vill vi se en ny klimatbilspremie. Skälet är att villkoren för uppfyllelse av den tidigare miljöbilspremien och den nuvarande befrielsen från fordonsskatt inte är tillräckligt klimatvänliga. Det blir särskilt tydligt när det gäller bilar som kan använda både bensindrift och gas- eller etanoldrift. Dessa bilar räknas som miljöbilar oavsett deras energiförbrukning. Det banar väg för biodrivmedelsatsningar som i ett storskaligt globalt perspektiv kan vara ohållbara och möjliggör för bränsletörstiga bilar att fortsätta rulla på våra vägar under grön täckmantel.

För att stötta introduktionen av ny teknik och mycket energieffektiva fordon ska en klimatbilspremie införas som ges när en ny bil inhandlas. Premien ska öka med minskade utsläpp och syftar till att understödja låga utsläpp och energieffektiva fordon. Den

teknikneutrala utformningen gynnar de bilar på marknaden – eller de som är på väg in – med minst klimatpåverkan.